

ОЛАМШ ҲУНАР

№ 1-2 (11-12)
14 март
соли 2019

E-mail: tajartins@yandex.com
www.ddst.tj

НАШРИЯИ ДОНИШКАДАИ ДАВЛАТИИ ФАРҲАНГ
ВА САНЪАТИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ МИРЗО ТУРСУНЗОДА

Таджикистан и Россию исторически связывает многовековая традиция тесного взаимодействия и дружбы народов, глубокое взаимопроникновение культур. Сегодня, таджикско - российское взаимодействие, будучи многогранным, практически охватывает все ключевые сферы сотрудничества: от политики и экономики, торговли и инвестиций, образования, науки и культуры до обороны и безопасности.

Эмомали РАХМОН

РЎЗҶОИ ВГИК ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов (ВГИК) яке аз муассисаҳои таҳсилоти олии касбии бонуфузи Федератсияи Россия ба ҳисоб рафта, шухрати ҷаҳониро доро мебошад. Донишкадаи мазкур 1 сентябри соли 1919 таъсис ёфта, ҷашни садсолагии он бо Фармони Президенти Федератсияи Россия Владимир Путин «Дар бораи ҷашнгирии 100 - солагии Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов», аз 18. 11. 2017, дар баробари Федератсияи Россия дар дигар кишварҳои аъзои ИДМ низ таҷлил мегардад. Дар доираи ҷорабиниҳои ҷашнӣ «Рӯзҳои ВГИК дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» бо дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 11 март оғоз ёфта, то 15 март соли ҷорӣ дар шаҳри Душанбе, дар заминаи Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода, кинотеатрҳои «Зебуниссо», «Ватан» ва Театри давлатии академӣ - драматӣ ба номи А. Лоҳутӣ идома меёбанд.

ВКЛАД ВГИКА ИМЕНИ А. С. ГЕРАСИМОВА В РАЗВИТИЕ КИНЕМАТОГРАФИЧЕСКОГО ИСКУССТВА РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН

Уважаемый господин Малышев Владимир Сергеевич, дамы и господа, гости дней ВГИК в ТГИКИ имени Мирзо Турсунзаде и участники кинофестиваля!

Мне очень приятно приветствовать уважаемых коллег из ВГИК имени Герасимова в ТГИКИ имени Мирзо Турсунзаде. Данное мероприятие посвящено 100 - летию этого вуза, который сыграл большую роль в становлении кинематографического искусства Республики Таджикистан. Сегодня это поистине историческое событие, открывающее новую страницу в культурных связях между Российской Федерацией и Республики Таджикистан. Когда в прошлом столетии Таджикистан сделал первые шаги по развитию кинематографии, именно ВГИКом была оказана конструктивная

поддержка. Он внес весомый вклад в воспитание выдающейся плеяды наших кинематографов. Многие мастера киноискусства, работающие сегодня в Республики Таджикистан, являются выпускниками ВГИК. Часть из них известна не только в Республике Таджикистан, но и за её пределами.

Приятно отметить, что сегодня с их помощью мы в ТГИКИ имени Мирзо Турсунзаде воспитываем специалистов данного направления. Здесь особо хочу отметить заслугу Ю. Юсупова, Р. Рашидова - выпускников ВГИКа. В прошлом году впервые мы выпустили студентов по специальности «Режиссура кино» в составе 18 человек. Сегодня все они работают в «Таджиккино», «Сугдсинамо», телевидение и в других отраслевых организациях. Это стало возможным благодаря поддержке Правительства страны, которое приняла в 2012 году программу по развитию кино. В нём особое место отводится воспитанию молодых кадров.

Уважаемые гости и участники!

Для нас особенно важно, что дни ВГИК в эти весенние дни Навруза не только знакомят таджикстанцев с достижениями российских деятелей культуры, но и в ходе намеченных мероприятий они увидят творческие дискуссии, мастер-классы, показ фильмов и другие мероприятия. В такой площадке, созданной совместно

(Продолжение на стр. 2)

ВГИКу 100 лет, но он по-прежнему молод, и не только потому, что он всегда принадлежит молодым - студентам, но еще и потому, что он наполнен талантливыми людьми, а талант - всегда молод, любознателен и устремлен к новому.

Вместе с тем во ВГИКе ценят и хранят традиции. Одна из них - это дружба с творческими вузами во всем мире. Ежегодно мы проводим международный кинофестиваль, где показываем фильмы молодых кинематографистов, лучшие театральные спектакли студентов из разных

ОБРАЩЕНИЕ РЕКТОРА ВГИКА

К СТУДЕНТАМ И ПРЕПОДАВАТЕЛЯМ ТГИКИ ИМЕНИ МИРЗО ТУРСУНЗАДЕ (Г. ДУШАНБЕ)

Когда в 1919 году кинематографу было чуть больше двадцати лет - а это студенческий возраст, в Москве было основано первое в мире учебное заведение, где начали обучать специалистов для работы в кино. В этом году мы отмечаем 100-летие ВГИКа, и мне приятно отметить, что наш институт может гордиться своей историей и своими традициями. Здесь в разные годы преподавали знаменитые Сергей Эйзенштейн, Александр Довженко, Михаил Ромм, Сергей Герасимов, имя которого носит ВГИК, операторы Анатолий Головня и Вадим Юсов, здесь учились Сергей Бондарчук, Василий Шукшин, Андрей Тарковский, Геннадий Шпаликов, Никита Михалков. Из стен ВГИКа вышли многие известные продюсеры, режиссеры, сценаристы, актеры, художники, историки кино.

стран огромного евразийского континента.

Сегодня мы в гостях в Душанбе, в Таджикском государственном институте культуры и искусств им. М. Турсунзаде. В рамках нашего визита будет организована выставка работ студентов и педагогов художественного факультета, пройдут мастер-классы, концерты, совместные занятия студентов, будут показаны спектакли и программы фильмов. С особым чувством мы ждем встречи с выпускниками ВГИКа, которые сейчас работают в Таджикистане. Будет подписано соглашение о сотрудничестве между нашими вузами, которое, несомненно, послужит развитию профессиональных контактов и упрочению международных отношений.

ВКЛАД ВГИКА ИМЕНИ А. С. ГЕРАСИМОВА В РАЗВИТИЕ КИНЕМАТОГРАФИЧЕСКОГО ИСКУССТВА РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН

ВГИКом и ТГИКИ имени Мирзо Турсунзаде, мы надеемся, что рождаются новые идеи, будут обсуждаться пути поддержки развития кинопроизводства, подготовки кадров и т.д. Тем самым будут укреплены узы дружбы, дух взаимного сотрудничества между нашими деятелями культуры, вузами и творческими объединениями.

Уважаемые гости и коллеги!

Для нас отраднo и то, что ко дню ВГИК в ТГИКИ имени Мирзо Турсунзаде приурочено и открытие первого международного кинофестиваля студенческих короткометражных фильмов. Этот кинофестиваль станет особым, знаковым событием для его участников, так как конкурсанты

имеют возможность получить советы, рекомендации знаменитых мастеров киноискусства мирового масштаба.

Для нас большая честь принимать на этой вузовской площадке огромное количество конкурсных работ талантливых студентов из стран СНГ и Афганистана. В конкурсной программе будет представлено более 10 фильмов. Надеемся, что кинофестиваль понравится зрителям, он послужит развитию этого вида искусства и укрепляет узы дружбы среди молодежи наших стран.

Кино является универсальным языком коммуникации между народами разных уголков мира, и благодаря ему мы имеем возможность узнать об

особенностях национальных традиций, образа мышления, характера и т.д. Именно на этой основе приобретаем возможность преодолевать разные культурные, политические и экономические барьеры, чтобы хорошо понять и уважать друг друга.

Желаю всем ярким впечатлений и хорошего настроения от просмотра культурных мероприятий подготовленных в честь проведения дней 100-летия ВГИКа в ТГИКИ имени Мирзо Турсунзаде и первого международного кинофестиваля студенческих короткометражных фильмов.

Ещё раз, добро пожаловать, уважаемые гости на таджикскую гостеприимную землю, где сегодня уже наступает Навруз.

Дастпарвари дигари дониш- низ ин муассисаи таълимии кадаи мазкур, ки суратҳои бонуфузро режиссёрони маъруф, кинофилмхояш толори намоиш- мисли Бахтиёр Худоназаров, гоҳро зебу зиннат медоданд, Ёрмаҳмад Аралов, Мақсудшоҳ

Борис Кимёгаров мебошад. Ё Иматшоев, Умед Мирзоширинов яке аз коргардонҳои маъруфи ва Румӣ Шоазимов хатм карда, Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шумор рафта, дар дубора эҳе намудани худ Тоҷикистонро дар арсаи «Тоҷикфилм» саҳми назаррас гузоштааст. Филмҳои беҳтарини ба байналмилалӣ ба таври «Қисмати шоир», «Ҳасани аробакаш», «Доҳунда», «Рустам ва Суҳроб», «Достони Сиёвуш» шухрати беандоза касб намуда, муаррифӣ намуданд. Маврид ба зикр аст, ки расмҳои кинофилмҳои Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов, ки аз ҷониби маъруфтарин хунармандони кишвари Руссия таҳия шуда буданд.

ТАШРИФИ ҲАЙАТИ УСТОДОН ВА ДОНИШЧЎЁНИ ВГИК БА ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

11 март соли ҷорӣ ҳайати устодон ва шогирдони Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов (ВГИК) ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ташриф оварданд. Дар фурудгоҳи байналмилалӣ Душанбе меҳмонро намоёндагони вазоратҳои фарҳанг, маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, ректори Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода, профессор Хайриддин Идиев, ноибони ректор ва устодону донишчӯёни донишкада, ки мизбони асосӣ маҳсуб меёбанд, бо гулу гулдаста пешвоз гирифтанд. Онҳо аз пазирии гарму самимӣ арзи сипос намуда, иброз доштанд, ки «Дунёи Шумо дунёи дигар ва монанд ба ҷаҳони афсона аст».

12-уми март, соати 900 дар даромадгоҳи Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода ҳайати меҳмонро хунармандони хушсалиқаи тоҷик

бо садои хуши карнаю сурнай пешвоз гирифтанд. Таҳти садои карнаю сурнай донишчӯёни ВГИК ба рақс даромада, дастафшону поқубон ҳамроҳ бо донишчӯёни ДДФСТ рақсиданд. Махсусан ширинкориҳои Хунарманди шоистаи Тоҷикистон Ю. Қодиров ҳайати меҳмонро ба ваҷд овард. Сипас, дар толори ороишии Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати

Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода намоиши корҳои эҷодии донишчӯён ва устодони факултети бадеии Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов ва намоиши суратҳои кинофилмҳои Тоҷикистон дар сатҳи баланд баргузор гардид.

Толор бо суратҳои аз лаҳзаҳои беҳтарини филмҳои таҳиякардаи хатмкардагони ВГИК - режиссёр Х. Хабур, сценарист Н. Рожков, операторон В. Шевченко, Б. Синеоков, В. Пронина ва режиссёри машҳур Комил Ёрматов, ки поягузори мақтаби кинематографияи тоҷик маҳсуб мешаванд, ораста шуда буд. Қобили зикр аст, ки таҳти роҳбарии хунармандони номбаршуда аввалин операторони тоҷик Файзулло Эшонов, Қутбиддин Олимӣ, Нарзулло Тиллоев ба фаъолият шурӯӣ намуда, тавассути асарҳои баландмазмуни худ завқи маънавию зебоипарастии ҷавонро баланд бардоштанд.

Суратҳои кинофилмҳои та- буданд, таваҷҷуҳи тамо- хиянамудаи насли нави шобиноро ба худ ҷалб кинематографистон - хатмкар- намуданд. Ҳамчунин, дар як дагони Донишкадаи давлатии гӯшаи толор китобхое, ки бо умумироссиягии кинемато- сифати баланд чоп шудаанд, графия ба номи С. А. Герасимов таҳти унвони «Нақши китоб С. Ҳамидов, М. Қосимова, М. дар рушди санъати тоҷик» ба Орифов, А. Тӯраев, В. Аҳадов маърази тамошо гузошта шуда ва Б. Арабов низ толорро аз буданд. Муҳтавои китобҳо аз зебу зиннати дучанд бахшида як тараф хонандагонро ба буд. Воқеан, филмҳои ҷолибу гузаштаву имрӯзи кинои тоҷик дидани онҳо дар рушди ошно намояд, аз ҷониби дигар санъати кинои тоҷик нақши онҳоро аз маҳсули эҷодиёти бориз гузоштанд. Дар як гӯшаи хунармандони маъруфи тоҷик толори даромадгоҳ суратҳои воқиф месозад. беҳтарини кинофилмҳои тоҷикӣ,

ки дар замони Истиқлолияти давлатӣ ба навор гирифта шудаанд овезон карда шуда буд. Маълум гардид, ки дар даврони соҳибистиқлолии кишварамон

Муллоаҳмадшоҳ
ҶУРФОСИЕВ,
мудири шуъбаи магистратура,
аспирантура ва доктор (PhD)

Рӯзҳои ВГИК дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

ДАР РОБИТАҲОИ ФАРҲАНГИИ БАЙНИ ФЕДЕРАТСИЯИ
РОССИЯ ВА ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН САҲИФАИ НАВ
БОЗ ХОҲАНД КАРД

12 март дар толори «Аргунун»-и Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода маросими ифтитоҳи расмии «Рӯзҳои ВГИК дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» оғоз гардид. Дар он ҳайати устодону донишҷӯёни Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов ҳайати профессорону омӯзгорони Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода, инчунин доираи васеи ВАО ширкат варзиданд.

Чорабини мазкур бо намоиши филми мустанад дар бораи хатмкардагони ВГИК аз Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз ёфт. Сипас видеоролики Кинофестивали байналмилалӣ филмҳои кӯтоҳметражаи донишҷӯи «Қатра» ба маърази тамошо гузошта шуд. Дар доираи ҳамин чорабинӣ Намоиши театронидашудаи ҷараёни сабти филм манзури аҳли толор гардид. Пас аз тамошои ин бахши чорабинӣ ректорони ҳарду муассиса суҳанронӣ намуданд.

Ректори Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода, профессор Хайриддин Идиев ташири меҳмонони олиқадрро ба донишкадаи фарҳангу ҳунар чун як фоли нек арзёбӣ намуд. Аз ҷумла, таъкид сохт, ки бо қадами мубораки онҳо дар робитаҳои фарҳангии байни Федератсияи Россия ва Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳифаи нав боз хоҳад шуд.

«Дар садсолаи гузашта, вақте кинематографияи тоҷик қадамҳои нахустини худро барои рушди соҳа мегузошт, - иброз дошт Хайриддин Идиев, - ВГИК онро ҳамаҷониба дастгирӣ намуд. - Ин муассисаи бонуфузи ҷаҳонӣ дар тарбияи кадрҳои баландхаттисоси тамоми соҳаҳои санъати тоҷик, хусусан кино ва театр нақши бориз гузоштааст. Ҳоло шумораи зиёди устодони санъати кино, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қору фаъолият доранд, дастпарварони ҳамин муассисаи таълимӣ мебошанд. Як қисми онҳо бо асарҳои баландмазмуни худ на танҳо дар Тоҷикистон, балки берун аз он шухрат пайдо кардаанд. Боиси қаноатмандист, ки имрӯз бо кумаку дастгирии онҳо мо дар донишкада мутахассисони баландхаттисоси соҳаи мазкурро тарбия намуда истодаем. Соли гузашта бори аввал донишҷӯён аз рӯи ихтисоси «режиссураи кино» донишқадаро хатм карданд ва имрӯзҳо дар «Тоҷикино», «Суғдинамо», телевизион ва дигар ташкилотҳои

соҳавӣ фаъолияти пурсамар доранд. Ректори донишкада тазаккур дод, ки Тоҷикистон ва Россияро таърихан муносибатҳои ҷан-

динасраи дӯстона ба ҳам мепайвандад. Ҳамкориҳои ду кишвар дар соҳаи илм, маориф, фарҳанг ва технологияҳои инноватсионӣ сол ба сол тавсеа меёбанд. Тарғиби фарҳанг, забон ва дигар арзишҳои маънавии халқҳои Тоҷикистон ва Россия дар муносибатҳои дучониба мақоми вижа касб кардаанд.

Барои мо нишотангез аст, ки дар доираи Рӯзҳои ВГИК дар ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода нахустин Кинофестивали байналмилалӣ филмҳои кӯтоҳметражаи донишҷӯён аз кишварҳои аъзои ИДМ ва Ҷумҳурии Исломии Афғонистон таҳти унвони «Қатра» ифтитоҳ меёбад. Умед дорем, ки кинофестивал дар рушди ин намуди санъат мусоидат намуда, риштаҳои дӯстии байни ҷавонони кишварҳои муштараки менамояд.

Владимир Малышев, ректори Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов зикр сохт, ки ВГИК бо таърих ва анъанаҳои неки худ ифтихор мекунад. Он 100-сола шуда бошад ҳам,

мисли пештара ҷавон аст. Ин аз як тараф, агар он ба ҷавонон-донишҷӯён тааллуқ доштани он бастагӣ дошта бошад, аз ҷониби дигар дар ин муассисаи таълимӣ мутахассисони боистеъдод фаъолият менамоянд. Қобили зикр аст, ки истеъдод ҳамеша ҷавон аст».

Мо бо муассисаҳои таҳсилоти олии эҷодии ҷамаи кишварҳои олам муносибатҳои самимии дӯстона дорем. Мо ҳамасола кинофестивалҳои байналмилалӣ доир менамоем, ки дар онҳо беҳтарин филмҳои кинематографистони ҷавон, беҳтарин спектаклҳои театрии донишҷӯёни кишварҳои гуногуни қораи АвруОсиёро ба намоиш мегузорем.

Мо имрӯз дар шаҳри Душанбе, дар меҳмони Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода қарор дорем. Дар доираи сафари мо намоиши корҳои эҷодии донишҷӯёну омӯзгорони факултети бадеӣ ташкил карда шуда, дарсҳои маҳорат, концертҳо, дарсҳои яқҷояи донишҷӯён гузаронда мешаванд.

Мо, вохӯрӣ бо хатмкардаҳои ВГИК-ро, ки ҳоло дар Тоҷикистон қор карда истодаанд, бесаброна интизорем. Имзои Созишномаи ҳамкориҳои байни ҳарду донишқадар, бешак, ба тавсеаи ҳамкориҳои дучониба ва таҳкими муносибатҳои байналмилалӣ тақони ҷиддӣ мебахшад.

Баъд аз суҳанронии ректорони ҳарду муассиса барномаи ҳунарии ҷолиби диққат аз ҷониби устодон ва донишҷӯёни ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода пешкаши меҳмонон ва иштирокчиёни чорабиниҳои мазкур гардид. Барномаи ҳунариро воқеан ҳам ба меҳмонон писанд омад. Дар таҳияи барнома Арбоби Ҳунари Тоҷикистон Сафаралӣ Курбанов, профессор Фарҳод Мираҳмедов, дотсент Баҳрулло Нарзуллоев ва дигарон саҳми ҷашмрас гузоштанд.

Додочон РҶЗИЕВ,
муҳаррири Донишкадаи
давлатии фарҳанг ва санъати
Тоҷикистон
ба номи Мирзо Турсунзода

Дар доираи чорабиниҳои «Рӯзҳои ВГИК дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», 12 март соли 2019 дар Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода маросими баймзорасонии Созишномаи ҳамкорӣ байни Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов (Федератсияи Россия, ш. Москва) ва Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода (Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе) баргузор гардид.

СОЗИШНОМАИ ҲАМКОРӢ

БАЙНИ ДОНИШҚАДАИ ДАВЛАТИИ
УМУМИРОССИЯГИИ КИНЕМАТОГРАФИЯ
БА НОМИ С. А. ГЕРАСИМОВ ВА
ДОНИШҚАДАИ ДАВЛАТИИ ФАРҲАНГ ВА
САНЪАТИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ МИРЗО
ТУРСУНЗОДА БА ИМЗО РАСИД

Созишномаро ректори Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов (ВГИК) Владимир Малышев ва ректори Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода Хайриддин Идиев ба имзо расонданд.

Ҳадафи асосии созишнома тавсеаи рабобити илмӣ, маърифатӣ ва эҷодии байни муассисаҳои таҳсилоти олий, бо назардошти Созишномаи байниҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Россия оид ба таҳкими ҳамкорӣ дар соҳаҳои фарҳанг, маориф ва илм мебошад. Тибқи санади мазкур табодули мутақобилаи донишҷӯёну устодон бо мақсади шиносӣ бо арзишҳои раванди таълим, таҳқиқоти илмӣ ва фаъолияти эҷодии мактабҳои ҳамшарикӣ (школы- партнер), намоиши спектакл ва филмҳои таълимӣ, иштирок дар фестивалҳо, ки мактабҳои ҳамшарикӣ доир менамоянд, баргузориҳои чорабиниҳои муштараки фарҳангӣ ва тарҳҳои муштарак, конференсҳои илмӣ-амалӣ ва семинарҳо, табодули иттилоот оид ба масъалаҳои ташкили раванди таълим, адабиёти илмӣ-методӣ, матбуоти даврӣ, маводи иттилоотӣ дар бораи самтҳо ва натиҷаҳои фаъолияти муштарак,

нашри мақолаҳои илмӣ дар нашрияҳои илмӣ муассисаҳои таҳсилоти олий ба роҳ монда мешаванд. Ҳамзамон, дар асоси ин санад ифтитоҳи киноклуби Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов (ВГИК) дар заминаи Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода дар назар дошта шудааст.

Пас аз имзои Созишномаи ҳамкорӣ дар ҳузурӣ намоiendaгони ВАО нишастӣ матбуотӣ сурат гирифт. Хабарнигорон ба намоiendaгони ҳарду ҷониб саволҳои мубрам пешниҳод намуда, ҷавобҳои мушаххас гирифтанд.

Додочон РҶЗИЕВ

РОЛЬ ВЫПУСКНИКОВ ВГИК В РАЗВИТИИ ТАДЖИКСКОГО КИНОИСКУССТВА

Всероссийский государственный институт кинематографии имени С. А. Герасимова (ВГИК) почти за сто лет своего существования вырастил несколько поколений профессионалов, оставивших значимый след в истории кинематографии союзных республик, а в некоторых из них приход вгиковцев ознаменовал начало национальной кинематографии. Выпускники данного института работают не только в постсоветских странах, но и в

странах Азии и Европы ведут активную деятельность, внося большой вклад в подготовку национальных кадров.

При поддержке председателя Госкино Таджикистана Султана Мирзошоева в 1971 году выдающимся таджикским режиссёром таджикского кино Тахиром Сабировым, известным актёром кино и театра Хабибулло Абдуразаковым была отправлена группа таджикских студентов на учёбу и для приобретения актёрского мастер-

ства в институт кинематографии имени С. А. Герасимова города Москвы. Среди них были Ю. Юсупов, А. Рахматуллоев, Т. Саидова, Х. Рахимов, Ё. Аралов, З. Иброхимова, С. Сабзаалиева, М. Гасанова, покойные М. Иматшоев и Г. Рахматуллоев. Этой группой руководили опытный и проницательный преподаватель, выдающийся режиссёр киноискусство профессор С. Ф. Бондарчук и Скопцева Ирина Константиновна. А сейчас воспитанники этих выдающихся кинорежиссёров преподают нашим студентам все тонкости киноискусства. Необходимо сказать, что ВГИК внес огромный вклад в создание таджикского кино.

Еще 18 мая 1930 года в Душанбе был организован трест «Таджиккино», призванный руководить делами кинофикации, кинопроката и производства кинохроники. Спустя два года на базе треста были созданы две самостоятельные организации: трест кинофикации и трест «Таджиккино». Для поддержки развития киноотрасли в столицу края приехали выпускники

ВГИК - режиссёр В. Хабур и сценарист Н. Рожков. К этому творческому тандему присоединились операторы В. Шевченко и Б. Синеоков. Режиссёром таджикской студии был назначен выпускник ГТК К. Ярмагов, известный ранее своими актерскими работами в узбекских фильмах.

Первые звуковые художественные фильмы начали входить на экраны с 1936 года. В фильме «Друзья встречаются вновь» (реж. К. Ярмагов, 1939) была использована, актуальная для того времени, тема защиты рубежей Родины от посягательств врагов. Опытный режиссёр смог сделать фильм напряженным и лиричным.

Среди документальных фильмов послевоенного десятилетия стоит отметить полнометражную публицистическую ленту «Таджикистан» (1946). Картина создавалась совместно с документалистами душанбинской студии и ЦСДФ «Таджикистана» - режиссёрский дебют Б. Кимягарова. Выпускник ВГИК, ученик Кулешова и Эйзенштейна, Барис

Кимягаров стал одним из ведущих мастеров таджикского послевоенного кино. В своих фильмах «Долина миллионеров», «Земля молодости», «На Памире» и др. он рассказывал о достижениях таджикского народа, воспевал красоту родного края, показывая людей, создающих материальные и духовные блага.

Выпускники этого института искусства вносят много труда в развитие и процветание таджикского искусства. Сегодня многие из них передают, свое высокое мастерство своим ученикам, обогащая сцены таджикского театра и кино яркими и содержательными образами. Нужно сказать, что ежегодно этот институт заканчивают многие поклонники киноискусства, из года в год увеличивается их число. И с уверенностью можно сказать, что они внесут достойный вклад в последующее развитие таджикского кино.

Ширинмох АЗИЗОВА,
старший преподаватель
кафедры иностранных
языков

ДАРСИ МАҲОРАТИ В. В. АРХИПОВ

Дар доираи баргузори «Рӯзҳои ВГИК дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки дар заминаи Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода имрӯз оғоз ёфт, як зумра чорабиниҳо амалӣ шуда истодаанд. Дарси маҳорат (мастер-класс) таҳти унвони «Махсусияти кори рассом ҳангоми филмофарӣ» дар шакли рӯнамоӣ - сурат ва наворҳои видеоӣ аз тарафи Рассоми хизматнишондодаи Федератсияи Россия В.В. Архипов, декани факултети рассомии донишкадаи мазкур дар синфхонаи 55, бо иштироки устодон ва донишҷӯёни шӯбаҳои кинооператорӣ, режиссёри филми бадеӣ, режиссёри намоишҳои театрӣ, режиссураи телевизион, доир гардид, ки иштирокчиёни он аз мақоми рассом дар фаъолияти яқоя бо гурӯҳи эҷодӣ-коргардон, наворбардор ва муаллиф дар офариниши филмҳои бадеӣ, ҳунари ва ҳуҷҷатӣ маълумоти муфассал гирифтанд.

В.В. Архипов аз таърихи факултети рассомӣ ёдовар шуда, зикр намуд, ки факултети рассомӣ 80- сол боз фаъолият дорад. Дар он мутахассисон аз рӯи самтҳои рассомии костюм, рассомии филм, рассомии филми тасвирӣ тайёр карда мешавад. Ёдовар шуд, ки дар даврони Иттиҳоди Шӯравӣ 98 дарсади филмҳоро хатмкардагони ин мактаби олий ба навор мегирифтанд. -Рассом бояд ороиши сахна, грим, кор бо рӯшноӣ, интиҳоби костюм, композитсия ва ғайраро хуб донанд, -таъкид кард ӯ. Дар рафти дарси маҳорат бобати таёр кардани кадрҳои соҳаи рассомӣ ва таҷрибаомӯзии онҳо дар шаҳрҳои дигар, муддати ду моҳ ва аз таҷрибаомӯзи

пешниҳод кардани 70 номгӯи тасвирҳои маълумот дод. -Мақсад аз фиристодани донишҷӯёни факултети рассомӣ ба шаҳрҳои дигар, ин шиносондани онҳо ба меъмории шаҳрҳо мебошад, ки ба ҷаҳонбинӣ ва фаъолияти минбаъдаи рассомон мусоидат мекунад, -афзуд В.В. Архипов.

Зикр кардан бамаврид аст, ки Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С.А. Герасимов фаъолияти яқасра дошта, дар тайёр кардани кадрҳои баландхатисоси коргардонӣ, рассомӣ, наворбардорӣ саҳми калон дорад. Аксарияти мутахассисони соҳаи рассомӣ, наворбардорӣ ва коргардонии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ хатмкардагони донишкадаи мазкур мебошанд.

Дар ҷараёни дарси маҳорат саволу ҷавоб байни устодон ва донишҷӯёни ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода ва Рассоми хизматнишондодаи Федератсияи Россия В.В. Архипов сурат гирифт.

Баргузори чунин дарсҳои маҳорат муддати баргузори рӯзҳои Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С.А. Герасимов дар Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд дар таҷрибаазҳудкунии устодон ва дониши амалӣ гирифтани донишҷӯён тақони ҷиддӣ бахшад.

Дарвоқеъ, маҳз чунин вохӯриҳои таълимӣ метавонанд барои тақмили дониши соҳавии таълимгирандагон мусоидат намоянд.

Бобоҷон РАҲИМОВ,
омӯзгори кафедраи
рӯзноманигори телевизион

Чунин ном дорад Кинофестивали якуми байналмилалӣ филмҳои кӯтоҳметражаи донишҷӯён, ки дар доираи «Рӯзҳои ВГИК дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», аз 11 то 15 март соли равон, баргузор мешавад. Раёсати ин донишкадаи бузурги синамо бо шогирдони хеш дар омад-омади фасли баҳори нозанину Наврӯзи ҳуҷаста қадам ба кишвари меҳмоннавозу бофарҳанг ранча менамоянд. Бевосита дар ин рӯзҳо бо иштироки намоёндогони ВАО вохӯриҳои судманд, аз қабилӣ нишастҳои матбуотӣ, намоиши филмҳои ҳунарии донишҷӯёни Донишкадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов (ВГИК) дар кинотеатрҳои «Ватан»,

Ба голибон се мукофоти асосӣ муайян карда шудааст. Голиби якум бо ҷоиҳои асосӣ, ба голиби дуюму сеюм ҷоиҳои бо дипломи кинофестивали байналмилалӣ «ҚАТРА» тақдим мегарданд. Ба тамоми иштирокчиёни кинофестивал диплом ва тухфаҳои хотиравӣ дода мешавад.

Аъзои ҳамамон аз кишвари таъсисдиҳандаи кинофестивал ва хоричи кишвар интиҳоб мегарданд. Онҳо аз рӯи мавзӯи жанрҳои филмномаҳо ба санъати режиссёрӣ, сценариянависии наворбардорӣ ва образозории актёрон баҳогузори намуда, ҷойҳоро муайн мекунад. Бешубҳа, он шаффоф ва бо назорати

«ҚАТРА»

«Зебуниссо» ва толори «Арғунун»-и ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода, ба имзо расондани Созишномаи ҳамкорӣ байни ду донишкада, гузарондани дарсҳои кушодаи маҳорат бо иштироки омӯзгорони барӯманду таҷрибадори ин боргоҳи ҳунари ва ғайра дар назар дошта шудааст.

Садорати ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода ва кафедраи режиссура ва продюсерӣ ба ғайр аз баргузори ҷашни донишкадаи мазкур тасмим гирифтаанд, ки дар ана ҳамин рӯзҳои хуш нахустин Кинофестивали байналмилалӣ филмҳои кӯтоҳметражаи донишҷӯёнро дар шаҳри Душанбе баргузор намоянд. Алҳол барои иштирок ба кинофестивали байналмилалӣ «Қатра» аз Федератсияи Русия, ҷумҳуриҳои Қазоқистон, Ўзбекистон, Қирғизистон ва Афғонистон филмҳои мустанадӣ кӯтоҳметражаи донишҷӯён номнавис шудаанд.

Бовар дорем, ки солҳои минбаъда сафи иштирокчиёни кинофестивали «Қатра» меафзояд ва он ба як чорабиниҳои бонуфузи байналмилалӣ донишҷӯёни олам табдил хоҳад ёфт.

Аз рӯи Низомномаи кинофестивали байналмилалӣ «ҚАТРА» танҳо донишҷӯёни донишгоҳу донишкадаҳои дорои омӯзиши касбҳои режиссёрӣ, операторӣ ва сценариянависии продюсерӣ ҳуқуқи дар озмон иштирок карданро доранд. Ва тамоми жанрҳои филмҳои офарида дар формати HDV 1080 P25 (MPEG -2) қабул карда мешаванд.

қатъии таъсисдиҳандагони кинофестивал сурат мегирад.

Аз номи шогирдони кафедраи режиссура ва продюсерии ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода ба озмон филмҳои кӯтоҳметражаи "Дар роҳи ағба" (коргардон Б. Боев), "Лайка" (С. Набизода), "Шаби висол" (Ҳ. Хидиров), "Ганҷ" (П. Маликов), "Тақдир" (Ш. Исмоилов) ва дигар филмҳои мустанадӣ кӯтоҳметражаи ҳунари пешкаш мегарданд.

Саидҷон ҚОДИРӢ,
кинорежиссёр, омӯзгор

8 МАРТ - РҶЗИ МОДАР

Аксари мутафаккирони барҷастаи гузаштаву муосири олам, аз ҷумла адибони мо хислатҳои ҳамида, бузургӣ ва қудрати азалии модарро ситоиш карда, дар назди мақому мартаба ва нақши беназири ӯ дар зиндагӣ сари таъзим фуруд овардаанд.

Эмомалӣ РАҲМОН

МОДАР ЧӢ ВОЖАЕСТ?

Модар чӣ вожаест, саросар
муҳаббат аст,
Дурре зи меҳру отифаву
лутфу шафқат аст.
Модар на вожа аст,
фарҳангнома аст,
Бал як китобхонаи илму
чакома аст.

Суоли модар чӣ вожаест, зеҳнамро ба олами андешаҳо бурд ва ба худ гуфтам, чӣ посух гӯям ва чӣ тавр васфаш кунам, бо ин ки сифоти ӯро ба тамоми гуфтан аз доираи имкон берун аст. Китоби лугатро ҳам ҷӯстам, аммо наметавон маъниеро пайдо кард, ки мақому манзалати волои ӯро бад-он ҳад, ки шоиста аст, шарҳ диҳад. Аз бомдоди таърихи башар то ба имрӯз модарро сутудаанду меситоянд, лек васфу сифоташ тамоми на-дорад. Муҳаббат, меҳру шафқат, латофату на-зокат, малоҳату фази-лат, вафову самимият ва биллохира шарофату наҷобаташ зиндагири масаррат мебахшад ва асли ӯ ба ин ҳама бастагӣ дорад. Сифоти мазкур, ки ҳар як дар мавқеъ ва ҷои худ барчида шудаанд, бори дигар бузургии модар-нозанини нозпарварро таҷассум месозанд.

Ҳар гаҳ, ки лаб ба сухан
воқунӣ, шавам,
Ҳайратзада зи лутфу зи
эъҷозу аз баён.
Дар тангнои назм нагунҷаг
бузургият,
Васфат ба наср н-ояду
дар штисои он.

Модар беҳтарин неъматҳои Худовандист, ки барояш зебӣ, ифбат, дилрубӯӣ, шуҷоат, хунармандӣ, баракат ва насло-фариву фариштаҳӯиро эҳдо кардааст. Асолату иф-фаташ дар номусу шараф, покизагиву сарфакорӣ, ҳалими-

ву вафодорӣ ва фарҳанг-дӯстиву рӯзгордорияш пайдост. Бузургиву азамати модар камназиру дунёш дунёи нотақрор ва ҳаққаш хеле бузург аст. Модар маншаи зиндагист, ки аз домони покаш паёмбарону сиддиқон, солеҳону донишмандон ва родмардони номваре то кунун по ба арсаи ҳастӣ ниҳодаанд ва парварда шудаанд.

Омӯзгори халқи ҷаҳон
ӯст аз нахуст,
Дар боғи ӯ зи нобиға

садоҳу ҳазор руст.
Гарчӣ фаришта нест зи
поки сиришта аст,
Дар хулку хуву нафс зи
чинси фаришта аст.

Танҳо модар аст, ки дар ҳар марҳалаи зиндагӣ метавонад чанд нафар бошад: духтар, хоҳар, келин, хушдоман, ама, хола, модаркалон. Ин нақши хоси модар аст, ки сарриштаи ҷомеаҳост ва дар ҷаҳони гузаштаву имрӯз арзишманд аст ва дар тамоми фарҳангҳои мутамаддину ғайри мутамаддини дунё эҳтироми хос дорад. Ӯ метавонад атрофиёнашро зери таъсири хеш қарор диҳад, қодир аст ба ҳама он афроде, ки пайванди хешутаборӣ дорад, нақши боризе аз худ боқӣ гузорад. Пас бад-ин хотир аст, ки саодати зиндагӣ қарини хушнудии ӯст.

Эҳтироми модар бузург ва арҷ гузоштан нисбат ба ӯ амали муҳим аст. Ин гавҳари дида ва дурри гаронмоя, ки боиси ба ҳаёт омадани мо мегардад, модар аст, ки аз неъматҳои зоҳириву ботинӣ, моддию маънавӣ моро бархӯрдор ва комгор месозад. Дар роҳи тарбияи мо басо машаққату заҳамоти зиёдро бар дӯш мегирад. Ба хотири мо лаззату неъматҳои дунёро тарк мекунад.

Дар усутухону хуну рағи ӯ
муҳаббат аст,
Ҳар тору пуди ӯи мазиче
зи раҳмат аст.
Аз руди модар аст балоғат
чу қатрае,
Аз руҳи модар аст
фасоҳат чу заррае.

Ба дунё овардани тифл аз давраи ҳамл то таваллуд, шир додан, ҳама бар дӯши ӯст, аз ин рӯ, фарзанд мебояд шафқатро нисбат ба ӯ бештар кунад, зеро ҳар қадар ҳурмату эҳтироми модарро ба ҷой орем, ҳанӯз ҳам кам аст ва ӯ шоистаи беҳтарин сухан, писандидатарин муомила ва ин тарона аст: «Модарҷон, ту ҳамеша бо маниву ман беҳабар зи худам, ту дар фикри дунёи ман, дар фикри фардову фардоҳои манӣ, аммо ман ғофил аз дунёву фардоҳои худ ҳастам. Нидои ту ошнотарин садоест, ки гӯшамро менавозад. Ман дил-тангиҳоямро дар оғӯши гарми ту фаромӯш мекунам ва меҳри сухан гуфтанро аз лаҳни ширинат, аз аллаҳои зебоат омӯхтаам. Ту аввалин ва беҳтарин неъматҳои Худовандӣ, ки ман дидаам ва дорам».

Модарам, меҳргоҳам, хушҳолам аз ин ки болои сарам ҳастӣ ва ҳар рӯзамро бо дуои ту оғоз мекунам ва ҳар субҳ аз ҳолат мепурсам: Модар, эй омӯзгори рӯзгор, эй бузургвор, бузургиатро ҳар қадр васф кунам ва тамоми умр исматро ба забон биёрам сер нахоҳам шуд ва ба поён нахоҳам бурд, агар борҳо модар гӯям боз ҳам кам аст, зеро бузургии ту аз чашмаи пояндаи зиндагӣ оғозпазир асту поёнпазир нахоҳад буд ва каломии шаҳдогинатро аз сафҳаи қалби ман марғ ҳам набитвонад сутурд, пас мехоҳам дар ҳар фурсат бо лаҳни ширини "оча" садоят кунам... Оча гӯям, очачон гӯям, очаи ҷони ҷон гӯям, ки армонам бишканад...

Очаҷон, эй нури ҷон, эй нури зиндагӣ, эй гули хушбӯ аз биҳишти Худой, ки гулхонаи дилам аз бӯи ту атрогин аст, пас ҳамеша дуоям кун, ки дуоят сармоияи фардои ман аст ва зиндагии ман бар се асл устувор: вучуди ту, хушнудии ту ва дуои ту.

Нигинаи НАҶОТ,
мудири кафедраи
бойгоншиносӣ

ЛОИҚ

ҚАСИДАИ МОДАР

Сад ҷону дил фидои як муддаои модар,
Фатҳу кушоиш орад дасти дуои модар.

Бишнид гар садоямдунёи сахтгӯшон,
Ангезаес шоядаз аллаҳои модар.

Гар шеъраке сурудам аз буду аз набудам,
Дар тинатам сиришта сӯзу навои модар.

Оғози офариниш дар раҳми ӯст, 3-ин рӯ,
Сад дoston барояд аз як ҳиҷои модар.

Ман як нафас набошам бе ёди зоти қудсаш,
Аз сарсупурдагонам, ҷонам фидои модар.

Аз сарвату зи шуҳрат гар бар фалак занам сар,
Таъзим мекунам боз дар пеши пои модар...

ВОЛОТАР АЗ ҲАМА

Як дами ҷон костани модарон,
Беҳ зи ҳама муъҷизи пайғамбарон.

Як ниғаҳи шуълавари модарон,
Беҳ зи ҳама анҷумани ахтарон.

Як сухани бонамаки модарон,
Беҳ зи ҳама ҳикмати донишварон.

Як асари маслиҳати модарон,
Беҳ зи ҳама довари доварон.

Як ҳунари ҳамдамии модарон,
Беҳ зи ҳама ҷодуи санъатгарон.

Як нафаси сӯхтани модарон,
Беҳ зи ҳама сӯзи дили шоирон.

Як табусӯзи чигари модарон,
Беҳ зи чигардории сарлашкарон.

Як мадади фотиҳаи модарон,
Беҳ зи мададгории соҳибсарон.

Як қадами беалами модарон,
Беҳ зи ҳама шаш чихати бекарон.

Пас, ба қадамҳои шумо, модарон,
Хок шаванд аз ҳама волотарон.

Пас, ба қадамҳои шумо, модарон,
Кавну макон бод фидо, модарон.

РУБОӢ

Ёрон ҳама ҷо, вале Ватан дар як ҷост,
Ҳар санги Ватан мисоли ҳайкал зебост.
Олам ҳама ҷо азиз, лекин бар ман,
Модар яктост, Тоҷикистон яктост.

ИДИ МОДАРОН МУБОРАҚ, МУАЛЛИМАИ АЗИЗИ МО!

Донишкадаи фарҳангу хунари мо ба ҷашни 45-умин солгарди фаъолияти худ наздик мешавад, ки ин як синни мубораку камолоти ҳар инсонро ҳар кору маъвоост. Дар тӯли ин солҳо ҳазорҳо фарзандони фарзонаву фарҳангии ин марзу буми муқаддас аз ин маъвои фарҳангу хунари донишу касб омӯхта, дар гӯшаву канори диёри азиз дар риштаҳои гуногун барои баланд бардоштани фарҳангу завқи зебопарастии мардум хизмати шоиста кардаанд мекунанд. Дар тӯли ин солҳо садҳо устодону донишмандони маъруфи ватанӣ дар пайи таълиму тадриси насли ҷавон заҳматҳои кашидаву нахли пурборро ба воя расондаанд. Дар саромати ин кору пайкорҳо як зумра устодоне меистанд, ки солиёни дароз умри бобаракати хешро сарфи ин ҷодаи пурзаҳмат намудаанд.

Мо тасмим гирифтаем, ки дар ин омади баҳору Иди модарон аз заҳмати фарзандони фарзонаи ин миллати дӯстдоштанӣ, ки баҳри тарбияи насли ҷавони ин меҳани ба ҷон пайванд дар Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода кору эҷод намудаанду менамоянд, мавриди ёдоварӣ ва таҷаллии ибрат қарор бидиҳад.

Одамони зинда ба гулу муҳаббат ниёз доранд, гузаштаҳо ба ёдоварию фотеха. Ҷалолитдини Балхӣ хуб фармуда:

*Агар хоҳӣ ба гӯрам бӯса
годан,
Ба рӯям бӯса неҳ акнун
ҳамонем.*

Яъне, мо набояд танҳо аз онҳое ёд кунем, ки ҳамроҳи мо нестанд, балки аз онҳое низ сипосгузорӣ намоем, ки дар канори мо ҳастанду меҳнату заҳмати онҳо шоистаи таҳсин ва таҷрибаи наҷибашон мавриди омӯзиш аст.

Аз ибтидои ба кор оғоз кардани Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода то имрӯз, наздик ба 45 сол сипарӣ мешавад. Дар ҷараёни гузашти

ин солҳо танҳо як нафарро пайдо намудем, ки аз оғоз то имрӯз, бе ягон дурӣ, бо ҳамнафасӣ бо донишкада, пайваста кор ва фаъолият намудааст. Дигар собиқадоре пайдо нанамудем, ки ба ин андоза, бе танаффус, собиқаи кори 45 - сола дошта бошад. Ин ветеран, ягона собиқадори чилу панҷ-солаи донишкада, зани меҳрубону мушфиқ, устои саҳтгиру серталаб, ливобардори одобу ахлоқ, зани поку порсо, модари азизу дилбанд Зухро Рауфова мебошанд, ки имсол маъмурияти донишкада бо дастаи гулу арзи сипос ба нафақаи гусел намуданд.

Муаллима аз соли таъсиси донишкада дар кафедраи забонҳо оғози кор карда, дар риштаҳои фаъолияти худ дар падида овардани рӯҳияи миллӣ нақши бунёдгузоро иҷро намудааст. Ҷун муҷассами ифрату покӣ, тарғибгари фарҳангу адабиёти сеҳазорсолаи ин миллати куҳанбунёд буда, саршор аз меҳру муҳаббат нисбати шогидону ҳамкорон аст.

Солҳои тӯлонӣ вазифаи мудирии кафедра ба дӯш доштанд. Барои боз ҳам хубтар ба роҳ мондани тадриси забон ва адабиёти тоҷик дастурҳои методиву таълимиро таълиф намудаанд. Ба андешаи муаллима муҳассилини мактабҳои олии бояд дар забондониву суҳанварӣ донишҷӯи қоидаҳои нутқ мумтоз бошад. Дар бораи пешаи омӯзгорӣ муаллима худ хуб қазоват карда, мефармояд, ки: «Танҳо навои омӯзгоре дар синаи шогирдон ҷовидона маскан мегирад, ки нисбати онҳо ҳамвора танини меҳрубонӣ эҳдо мекунад» («Қонуни гарми хонавода» - с. 112). Бале, ҳамин танини меҳр аст, ки муаллимаи азизи мо дар дили шогирдону ҳамкасбон маъвои гирифта ва имрӯз раҳнамо дар ҷодаи илму тадрис аст:

*Таъби мо хуррам аз
андешаи ўст,
Хуррам он кас, ки
суҳан пешаи ўст.*

Зухро Рауфова, тавре ки худ ёдоварӣ мекунад: «Падару бобоёнамон шахсонаи мадрасадида ва соҳиби маълумоти суннатӣ буданд» («Қонуни гарми хонавода» - с. 113). Бале, падари муаллима чун аксари гузаштагони ин миллати китобдӯст, кӯшидааст, ки бо ҳар роҳ соҳиби маълумот гардад. Вале давлати тозабунёди Шӯравӣ нисбати босаводони замони номехрубон буд. Устои зиндаёд, доктори илмҳои филологӣ, узви вобастаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон Худой Шарифзода, ки аз табори муаллима буданд, дар бораи падари эшон менависанд:

«Банда тарбияи хонаводагиро аз ҳамин амакам гирифтаам, ӯ то муддате шеърӣ шоирон, махсусан аз Хоҷа Ҳофиз ва Мирзо Бедил меҳонд ва аз ман, чиҳати озмоиши фаҳму дарёфти маъно, шарҳи онҳоро меҳост. Ман ба дараҷаи фаҳму дарёфти худ ба пурсишхояш посух мегуфтам» (Худой Шарифзода, Ёде аз рӯзҳои гузашта - Душанбе, 2017. С.10).

Ҳамин таълими хонаводагӣ буд, ки Зухро Рауфова ба ин пеша пардохт ва баробари таълиму тадрис, навиштани гузоришу мақолаҳои илмӣ ба эҷод низ рағбат пайдо намуд, таронаҳои зебо, кӯтоҳ ва муассиркунанда меофарид. Ин майлу рағбат ҳам одати хонаводагии онҳост. «Мирзорауф (падари Зухро Рауфова) марди соҳибзавқ, соҳиби таъб ва донандаи шеър буд. Аз Ҳофиз ва Бедил шеърҳои зиёде медонист, ба қавли он замон, ҳофизхон ва бедилхон буд. Мувофиқи ҳасби ҳоли худ байте ё мисраеро зеро лаб замзама мекард. Ҳар замон мисраи «дарёи ҳаёлему наме нест дар ин ҷо» -ро аз Бедил тақрор мекард, ки ҳовии ҳоли ӯ буд. Мирзорауф таъби шоирӣ дошт ва дар ҷавони шоири маъруфи дарвозӣ - Авлиё Хусайни Мағмуро устои худ медониста ва ба пайравии шеъри ӯ шеър мегуфтанд. Чанд поре аз ашъорӣ ӯ боқӣ мондааст» (Худой Шарифзода, Ёде аз рӯзҳои гузашта - Душанбе, 2017. С.11).

Муоширати нек бо ҳамкорон, муносибати ҷиддӣ ба кор, таъйирӣ комил ба дарсҳои ҳаррӯза, баргузори дарсҳои иловагӣ, ёрии методӣ расондан ба омӯзгорони ҷавон аз ҷумлаи омили ҳамадае ҳастанд, ки ӯро соҳибэҳтиром гардониданд.

Муаллима соҳиби се дустар ҳастанд. Фарзанд меваи умр аст, - меғунд дар урфият, ки дар ҳақиқат ҳам дуруст аст ва ин меваҳои боғи муаллима чун модар риштаи омӯзгориро пешаи кори худ кардаву дар тарбияи насли озоди истиқлол аз пайи қоранд.

Хизматҳои Зухро Рауфова бо медали «Хизмати шоиста», нишонҳои «Аълочии маориф ва илми Тоҷикистон» ва «Аълочии фарҳанги Тоҷикистон» қадрдонӣ карда шудааст.

Муаллима асил ва мақбул он аст, ки чун Зухро Рауфова ӯро шогирдонаш ба хубӣ пазираанд ва меҳрашро дар замиранон ҷой диҳанд. Мо ҳамкасбон ва шогирдони муаллима эшонро бо Иди модарон ва 45- умин солгарди донишкадаи азиз муборақбод намуда, ба ӯ рӯзгори саодатбор, сиҳатмандии бардавом, дар ҷодаи эҷод комёбиҳои навин таманно дорем.

**Абдулвоҳид ҒОИБОВ,
и. в. дотсенти кафедраи
филология**

11 МАРТ - РӯЗИ МАТБУОТИ ТОҶИК

9 март дар Китобхонаи илми Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода бахшида ба 107 - солагии матбуоти тоҷик маҳфили

Устод аз хотираҳо, лаҳзаҳои қорӣ ва фаромушнашавандаи худ низ ба донишҷӯён қиссаҳо кард. Ба аҳли нишаст маълум гардид, ки ихтисоси ӯ муаллими забон ва

СУҶБАТИ САМИМӢ

БО СОБИҚАДОРИ МАТБУОТ, ТЕЛЕВИЗИОН ВА РАДИО

ихтисосию эҷодии «Журналист», ки дар назди кафедраи рӯзнома-нигории телевизион таъсис дода шудааст, доир гардид. Дар маҳфил Искандар Мирзоев, Корманди хизматнишондодаи маданияти Тоҷикистон, Аълочии телевизион ва радиои Тоҷикистон, аъзои Иттифоқи нависандагон ва журналистони Тоҷикистон, ветерани матбуот, телевизион ва радио иштирок ва суҳанронӣ намуд.

Мудири кафедраи рӯзнома-нигории телевизион, дотсент Зулфиддин Муъминҷонов перомунӣ мавзӯи «Меҳри якумраи Искандар Мирзоев ба Телевизиони тоҷик» ибрози назар намуда, таъкид ба амал омад, ки устод дар соҳаи телевизион собиқаи 59 - солаи қорӣ дошта, садҳо корманди эҷодии телевизионро тарбия намудааст. Мақсад аз доир кардани суҳбатҳои самимӣ дар арафаи ҷашни матбуоти тоҷик, ки поягузори журналистикаи телевизион, радио ва интернет маънидоҷ мешавад, ин оғай пайдо кардани донишҷӯён аз таърихи ВАО - и Тоҷикистон ва шинохтани чехраҳои шахсиятҳои собиқадори ин ниҳоди ҷамъиятӣ мебошад.

адабиёти тоҷик аст, лек ӯро завқи эҷодқорӣ ба соҳаи журналистика овардааст. Аз аввалин мақолаи ба ҷоп расондаш дар рӯзномаи «Тоҷикистони советӣ» (ҳоло «Ҷумҳурият») дар бораи кайҳонавард Ю. Гагарин ёдовар шуд, ки чи гуна гаштаю баргашта онро меҳонданд.

Маврид ба зикр аст, ки устод дар 85 - умин баҳори умри худ қарор доранд ва муаллифи китобҳои «Навниҳолони боғи адабиёт», «Ҳоҷи ошӣ», «Қиссаҳои зиндагӣ», «Лутфи суҳан» ва дастурҳои таълимиӣ барои журналистони ҷавон, аз қабилӣ «Рукни чорум» қисми 1 ва 2, «Сайди чакидаҳо» мебошад.

Пас аз суҳанронии устод И. Мирзоев маҳфили саволу ҷавоб байни донишҷӯёни шуъбаи рӯзноманигорӣ ва актёри сурат гирифт. Тавассути саволу ҷавоб донишҷӯён барои худ маълумотҳои лозимиро аз бунёди телевизион то ин дам гирифтанд. Дар анҷоми маҳфили ихтисосию эҷодии «Журналист» устод И. Мирзоев китоби тозанаширо худро ба номи «Сайди чакидаҳо» ба Китобхонаи илми донишкада тақдим намуд.

Сипас, Искандар Мирзоев дар мавзӯи «Касбият дар телевизион асоси пешравист» бо донишҷӯён суҳбати самимӣ намуда, касби журналистро вазифаи ифтихорӣ арзёбӣ кард ва ёдовар шуд, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон телевизион ва радиорро неруи бузург дар таҳми таъмини ваҳдат ва ягонагии миллат доништааст. Донишҷӯёро ҳушдор ва таъкид намуд, ки ин пеша аз соҳибкасб маъсулияти баландро тақозо менамояд. Дар ҳама ҳолат журналист бояд бо далели муътамад кор карданро хуб донанд.

Ҳамчунин, аз тарафи масъули маҳфил тухфаи хотиравӣ бо арзи эҳтиром ба И. Мирзоев - ветерани соҳаи матбуот, телевизион ва радио, яке аз асосгузори Телевизиони Тоҷик тақдим гардид.

Ташкили чунин маҳфилҳои эҷодӣ имкон медиҳад, ки донишҷӯён аз нозуқиҳои касби пешакардаи худ воқиф гардид, бо таҷрибаи собиқадорон дар фаъолияти минбаъдашон комёб гарданд.

**Бобоҷон РАҲИМОВ,
мудири бахши мониторинги
сифати таҳсилоти
ДДФС ба номи
М. Турсунзода**

ҶАШНИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ НАВРҮЗ, МУБОРАК!

РАМЗИ ҶАШНИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ НАВРҮЗ ВА СОЛИ НАВИ МИЛЛӢ ТАСДИҚ ШУД

22 феврал дар мувофиқа бо Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон рамзи ҷашни байналмилалӣ Наврӯз ва Соли нави миллӣ тасдиқ гардид. Он аз тарафи Иттифоқи рассомони Тоҷикистон дар асоси хулосаҳои донишмандони Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон омода шудааст.

Рамзи мазкур арчамонанд буда, аз ҳафт табақ иборат мебошад. Ҳамаи табақҳо аз даврҳои иборат буда, мазмуни гардиши фалак ва коинотро ифода менамоянд. Ҳар давра бо нақшу нигори миллӣ ороиш дода шудааст. Дар гирдогирди табақҳо гулдӯзиҳои гуногун ва дар табақи охири он суманак гули наврӯзӣ чун нишонаи эҳёи табиат гузошта шудааст.

Дар асоси хулосаҳои донишмандон, мардумшиносон ва фольклоршиносони тоҷик ва дигар олимони ҳавази Наврӯз аз миёни рамзҳои наврӯзӣ, ки аз гулҳои бойчечак, сиёҳгӯш, лола, гули зард, шохӣ дарахти гунҷадор ва паррандаҳои асотирии симурғ ва парасту иборатанд, суманак ва гули наврӯзӣ ҳамчун рамзи истиқболи ҷашни Наврӯзӣ байналмилалӣ, Соли нави миллӣ ва пайки омад — омади баҳори файзбор дар ҷумҳурӣ қабул гардид. Минбаъд суманак ва гули наврӯзӣ ҳамчун рамзи миллӣ барои ҷашнигирии Соли нави миллӣ ва Наврӯзи байналмилалӣ истифода хоҳад гашт.

Донишмандон бар он ақидаанд, ки суманак дар ҳамаи минтақаҳои Тоҷикистон маъмул буда, ҳамчун рамзи сарсабзӣ ва хурраи дар арафаи Соли нави миллӣ ва ҷашни Наврӯз омода мешавад. Суманак инчунин ифодагари пайдо шудани заминдорӣ ва кишоварзӣ дар миёни қаблаҳои ориёӣ буда, муносибату муҳаббати деҳқонро ба гандум, ки ризку рӯзии одам аст, ифода менамояд. Дар зарфи гирд омади кардани суманак рамзи коиноту замин буда, ҷовидонагии табиату инсонро тасвир месозад.

Баъди ҷаҳонӣ шудани иди Наврӯз Созмони Милалӣ Муттаҳид ва созмони ЮНЕСКО суманак дар кураи заминро бо навиштаҷоти "Рӯзи Наврӯзи байналмилалӣ" ҳамчун рамзи наврӯзӣ интихоб карда, дар шабақаҳои иҷтимоӣ паҳн намуудаанд.

Ба вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо тавсия дода мешавад, ки рамзи мазкурро ба ҷойи арча дар назди идораҳо, кӯчаву хиёбонҳо, иншооту хонаҳои истиқоматӣ ҳамчун рамзи ҷашни Наврӯз ва таҷлили Соли нави миллӣ аз 19 то 25 март соли 2019 насб намоянд.

Дизайнерон дар ҳар шаҳру ноҳия метавонанд барои назди ҳамаи муассисаю корхонаҳо шаклҳои мақбултарӣ конструксияҳоро тарҳрезӣ намоянд.

ТАСДИҚИ ХАЛТАЧАҲОИ НАВРҮЗӢ АЗ ҶОНИБИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

21 феврал дар мувофиқа бо Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон намудҳои халтачаҳои наврӯзӣ тасдиқ гардиданд.

Халтачаҳои наврӯзӣ, ки барои тӯхфаҳо пешбинӣ шудаанд, бо шакли дизайни гуногун таҳия карда шуда, дар онҳо рамзу ангораи Наврӯзи соли 2019 тасвир ёфтаанд.

Вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ВМКБ, вилоятҳои Хатлону Суғд, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо метавонанд ба корхонаҳо ва ширкатҳои хусусӣ ҷиҳати омода кардани халтачаҳо аз матоҳои гуногун, қоғазҳои ранга, картон, халтачаҳои полиэтиленӣ ва дигар навъҳои матоъ дастур диҳанд, ки намудҳои мухталифи халтачаҳоро дар арафаи ҷашни Наврӯзи байналмилалӣ омода намоянд.

Дар рӯзҳои Иди байналмилалӣ Наврӯз сокинони кишвар метавонанд барои гирифтани тӯхфа аз он истифода кунанд.

Тӯхфаҳо ба ятимон, беморон, барҷомондагон, пиронсолон, кӯдакону наврасон низ тавассути чунин халтачаҳои наврӯзӣ тақдим карда шавад.

Истифодаи чунин халтачаҳои наврӯзӣ дар ҳамаи шаҳру ноҳияҳо ба роҳ монда шавад.

АНГОРАИ «НАВРҮЗ - 2019»

21 феврал Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои соли 2019 ангораи Ҷашни байналмилалӣ Наврӯзро тасдиқ намуданд.

Ангораи мазкур намуди доирашакл дошта, дар мобайни он кураи замин, аз ду тарафи он Парчами миллӣ ва пайки баҳор — суманак, парасту, нақшу нигори гулдӯзӣ ҳамчун рамзи хунароҳои мардумӣ ва рангинкамон бо навиштаҷоти «Наврӯз - 2019» бо забони тоҷикӣ инъикос ёфтааст.

Вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо, воситаҳои ахбори омма метавонанд аз ангораи Ҷашни байналмилалӣ «Наврӯз - 2019» васеъ истифода намоянд.

ФАРҶАНГИ ҶАШНИ НАВРҮЗ

Ҷашнҳои арзишманди миллии тоҷикон баёнгарии тафаккури таърихӣ, симои маънавий, орзуи ормон, расму оин, ҷаҳонбинию ҷаҳоншиносии онҳоянд. Тоҷикон аз зумраи он миллатҳои куҳанбунёду тамаддунофаранд, ки тавонистанд ҷашнҳои муқаддаси миллиашон - Наврӯз, Меҳргон ва Садаро алорағми фишорҳои мафкураҳои ҳоким дар низомҳои гуногуни сиёсӣ беосеб то ба имрӯз бирасонанд ва тайи солиёни истиқлолият бо қалбҳои саршор аз ифтихори ватандорӣ, бо шукӯҳмандии тоҷикона ва шаҳомати ориёна ҳарсола таҷлил намоянд. Аз ин ҷост, ки махсусан фарҳанги Наврӯз аз ҳучуму тохтутозҳои бешумори аҷнабиён, харобкориву яғмогарихо, истилоиво салтанати тўлонии онҳо, ки боиси аз байн рафтани ёдгориҳои зиёди илмиву адабӣ, хунариву фарҳангӣ, хатту забонҳо гардиданд, на танҳо осеб надид, балки истилогаронро ҳам тасхир намуда, мавриди қабули онҳо қарор гирифт.

Наврӯзи оламафрӯз шояд аз зумраи муҳимтарин ҷашнҳо ба шумор равад, ки дар миёни халқияту миллатҳои олам маҳфуз монда, аз гузаштаҳои дур то имрӯз эътибори манзалати иҷтимоии худро гум накардааст. Ба василаи Наврӯз мардумони эронӣ суннатҳои унсурҳои фарҳанги бостонии худро идома доданд. Аз ин рӯ, Наврӯзро метавон маншаъи эҳёву фарогири фарҳанги бостон дар ҳар давра замон донист, ки волотарин унсурҳои фарҳангии мардумони эронитаборро ҷамъ овардааст. Ҳатто ин ҷашни оламафрӯз аз марзҳои ҷуғрофӣ ва фарҳангии мардуми форсизабон фаротар рафта, аз шимоли Чин то Аврупоро дар бар гирифтааст. Бинобар ин, набояд Наврӯзро ҷашни қавмиву қабилавӣ ва

миллӣ донист. Зеро ин ҷашнро илова бар мардумони қирғиз, қазоқ, ўзбек, туркман ва озар то ворисони аслии ин ойини қухан - тоҷикон эрониву афғонҳою дигар миллатҳо низ хеле гарму самимона истиқбол менамоянд. Ҷашни Наврӯз ҳамроҳ бо худ покизагии гармӣ ва меҳробониро меоварад ва аз хусусиятҳои бархӯрдор аст, ки сазовори таҳсини мардумони кураи арз гардидааст. Наврӯз ҳамеша баёнгарии наҷибтарин орзуву омор, ормону умедҳои башар буда, некиву навуқорӣ, покиву озодагӣ, тарабу шодӣ, осудагиву ободиро талқин менамояд, мардумро ба созандагиву бунёдкорӣ даъват мекунад, дили онҳоро ба хушиҳои табиату зиндагӣ гарм месозад. Дар ин ҷашн таҷаллии пиндори нек, гуфтори нек, рафтори нек, ки мароми ахлоқии мардумони эронӣ аст, хувайдост. Наврӯз ҳамчунин пайвандгари дӯстиву бародарӣ, нерубахши сулҳу оштӣ, зудояндаи занги кинаҳову озурдагӣҳост.

Олимони Наврӯзро ҷашни табиат ба қалам додаанд, ки воқеан қобили қабул аст. Зеро ҷашни Наврӯз ба рӯзи аввали моҳи фарвардин рост меояд ва чунон ки Алиакбари Деҳқудо дар лугатномааш навиштааст: «Расидани ваҳдату ҳамбастагии мардумони эронитабор буд. Қавмҳои гуногуни эронӣ дар сарзамини паҳноваре дар муҳити мухталиф зиндагӣ мекарданд, дорони урфу одот,

забону ойин, ҳатто дину мазҳабҳои гуногун буданд, вале Наврӯзро бо ҳам истиқбол мегирифтанд, ҷашни шодиву тараб меоростанд. Баъдтар забони форсии дарӣ низ ин нақши ваҳдатсозро ба уҳда гирифт ва ҳамроҳ бо фарҳанги наврӯзӣ мардумони эрониро аз маҳвшавӣ наҷот доданд. Истилогарони аҷнабиёро ин ду падидаи волеи фарҳангӣ мафтун ва тасхир намуданд. Пирӯзии ин ду падида ғалабаи маънавий бар аҷнабиён буд. Ин ду падидаи зебои табиату иҷтимоӣ бо ислми низ созгорӣ пайдо карда, барои ғановати тамаддуни исломӣ, густариши он миёни қавмҳои гуногун амсоли туркону ҳиндувон, чиниҳову балқониҳо мусоидат намуданд.

Ҳар унсур падидаи ҷашни Наврӯз ишорат ба як ҷанбаи ҳаёти инсон буда, ўро ба табиат наздиктар ва дилбастагашро ба зиндагӣ бештар месозад. Аз ҷумла, сафедӣ дар фарҳанги Наврӯз рамзи покиву озодагӣ ва сафову осудагист. Аз ин ҷост, ки духтарони либоси сафед ба бар мекунад, қадбонуҳо хонаҳоро сафед менамоянд, мардон ба сафед кардани зарфҳои мисин мепардозанд, ҳар кас саъй менамояд, ки ҷангоми таҳвили сол ва фаро расидани Наврӯз шир нӯшад, то ки дар соли нав солим бардам ва роҳи зиндагаш сафед бошад. Ҳар унсур ҳафтсину ҳафтшини дастархони наврӯзӣ дорони рамзҳост, аз ҷумла худи рақами ҳафт дар фарҳанги ориёӣ маъниҳои зиёд дорад, ки ҳафт додарон, ҳафт авранг, ҳафт айвон, ҳафт аъзо, ҳафт гунбад, ҳафт

иқлим, ҳафт кишвар, ҳафт аъзо, ҳафт фалак, ҳафт ранги камони Рустам, ҳафт хони Рустам ва ғайра далели онанд. Ҳамчунин, маросими пухтани суманак, ки бо суруду таронаҳои сурурбахшӯ хотирмон сурат мегирад, рамзист. Суманакро, ки аз таомҳои хоси айёми наврӯзӣ аст, мардум рамзи эҳёи табиату нишоти зиндагӣ, меҳнату роҳат, фаровониву пури, шодиву тараб, болидагии инсон ва таҷассумгари покиву некӣ медонанд.

Дар ҷашни Наврӯз гузаштагонӣ мо дар баробари шустани тан, ба бар кардани либоси нав, тоза кардани хона, коштани сабза барои суфраи «ҳафтсин» ва «ҳафтшин», таҳия намудани навъҳои гуногуни ширинӣ ва ҳада намудани ширинӣ ба дӯстону пайвандон, мuddати аз 7 то 14 рӯз ба дидори дӯстону наздикон мерафтаанд, ки ин рамзи ҷашни мазкур барои зиёд гаштани дӯстиву рафоқати инсонҳо мусоидат менамояд.

Ҷашнҳои Наврӯз, Меҳргон ва Сада аз замони пайдоишашон василаи муҳими ваҳдату ҳамбастагии мардумони эронитабор гардиданд. Қавмҳои гуногуни эронитабор дар сарзаминҳои гуногуни олам умр ба сар мебуданд ва дорони урфу одот, расму ойин, ҳатто дину мазҳабҳои гуногун буданд, вале ин ҷашнҳоро дар фазои идона, тантанавор бо ҳам истиқбол мегирифтанд. Бинобар ин, ҳифзу ниғаҳдошт ва ба наслҳои оянда беосеб интиқол додани ин ҷашнҳо вазифаи муҳими мардуми фарҳангсолори тоҷик аст. Зеро насли имрӯз мисли пулест, ки гузаштаву ояндаро пайванд менамояд.

Муллоҳмадшоҳ ЧУРҶОСИЕВ,
мудирӣ шуъбаи магистратура,
аспирантура ва доктор (PhD)

АШЌОРИ НАВРЌЗИ

САДРИДДИН АЙНӢ

Айёми баҳору бомдодӣ,
Вақти фараҳ асту гоҳи шодӣ.
Дар ҷониби марғузур бинӣ,
Ҳар сӯ гулу лолазор бинӣ.
Ҳаст оби равон равон ба ҳар сӯй,
Сабз аст зи сабзаҳо лаби ҷӯй.
Аз бӯи гулу гиёҳи навхез,
Боди саҳарист анбаромез.
Навхоста сабза, гул шукуфта,
Наргис вале ҳанӯз хуфта.
Гул хурраму барги ток хуррам,
Аз сабза тамоми хок хуррам.

МИРЗО ТУРСУНЗОДА ТИРУКАМОН

Дирӯз баъди борон тирукамон баромад,
Байроқи навбаҳорон партавфишон баромад.

Аз қатраҳои борон дар офтоби тобон,
Рухсора тар намуда абрукамон баромад.

Бо рангҳои дилкаш, бо чеҳраи мунаққаш,
Ҳусни замин дамида фавворасон баромад.

Аз кӯҳ то ба кӯҳе, аз дашт то ба даште,
Товуси хушшироми Ҳиндустон баромад.

Мурғи қарасшикаста, аз банди зулм раста,
Чун рамзи дӯстии халқи ҷаҳон баромад.

Кардам гумон, ки аз дил савти ҳазор манзил,
Чун мавҷҳои соҳил дар як замон баромад.

МУҲАММАД ҒОИБ ВАТАНИ НАВРЌЗ

Базми гул дар чамани Наврӯз аст,
Даври гул-гулфикани Наврӯз аст,
То ба гардун сухани Наврӯз аст,
Тоҷикистон ватани Наврӯз аст.

Бӯи Наврӯз расад аз ҳама дар,
Рӯи Наврӯз расад аз ҳама дар,
Ҳама дар пираҳани Наврӯз аст,
Тоҷикистон ватани Наврӯз аст.

Ном Наврӯзу насаб Наврӯз аст,
Исми ҳар бахтталаб Наврӯз аст,
Фасли армоншикани Наврӯз аст,
Тоҷикистон ватани Наврӯз аст.

Сабзгун пуштаву саҳрои Ватан,
Сабзпӯш аст ҳама ҷои Ватан,
Сабз ҷон дар бадани Наврӯз аст,
Тоҷикистон ватани Наврӯз аст.

Ба муродаш ҳама дилдор расад,
Ба ҳама бахти худодода расад,
Ҳама ҷо анҷумани Наврӯз аст,
Тоҷикистон ватани Наврӯз аст.

АЛИИ МУҲАММАДИИ ХУРОСОНӢ

Оғуш пур аз ёсаман, хуш омадӣ,
Наврӯзи ман,
Ороста боғу чаман, хуш омадӣ,
Наврӯзи ман.

Мухри ҷавонӣ мезанӣ андар замири қалбҳо,
Бо ишваҳо, бе як сухан, хуш омадӣ,
Наврӯзи ман.

Имсол аз ҳарсолаи зеботару ҷаззобтар,
Гулчеҳраву гулпераҳан, хуш омадӣ,
Наврӯзи ман.

Нози туро бардоштан фарз асту суннат
баҳри ман,
Нозукадо, нозукбадан, хуш омадӣ,
Наврӯзи ман.

Аз остон то осмон гул мекунад
олам ҳама,
Васфи ту дар ҳар анҷуман, хуш омадӣ,
Наврӯзи ман!

НАВРЌЗИ ҶАҲОНӢ

ОНРО ДАР ПОЙТАХТ БО ШУКЌҲУ ШАҲОМАТИ ХОССА ИСТИҚБОЛ МЕГИРАНД

Чашни байналмилалии Наврӯзи имсоларо сокинону меҳмонони пойтахт тибқи нақшаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе 21 март бо баргузори Корвони шодии (карнавали) идона дар майдони «Дӯстӣ» истиқбол мегиранд. 22 март дар Муассисаи давлатии «Наврӯзгоҳ»-и пойтахт таҳти унвони «Ганҷинаи Наврӯз» намоиши театришуда баргузор мегардад. 23 март мусобиқаи гӯштини миллӣ ва 24 март мусобиқаи кушода оид ба пойга (аспдавонӣ) дар назар дошта шудааст.

Бино ба иттилои сардори Раёсати иттилоот ва робитаҳои хориҷии дастгоҳи Раиси шаҳри Душанбе Абдумачид Ҳақимзода 23 март дар пойтахти мамлакат Фестивали байналмилалии наврӯзӣ таҳти унвони «Мероси фарҳангии сайёҳӣ» баргузор мегардад. Фестивали мазкур бо мақсади муаррифии шаҳри Душанбе ҳамчун симои сайёҳии мамлакат ва фароҳам овардани имконият ҷиҳати таъмини фароғату саёҳати сокинону меҳмонони пойтахт баргузор мегардад. Ба Фестивали мазкур меҳмонон аз бародаршаҳрҳои Душанбе даъват карда мешаванд.

Ҳамзамон, бахшида ба Иди байналмилалии Наврӯз - 2019 бо қарори Раиси шаҳри Душанбе Рустами Эмомалӣ озмуни шаҳрии гулҳо таҳти унвони «Сайри гули лола» баргузор хоҳад гашт. Ғолиби ҷойи якуми бо «Дипломи дараҷаи 1», ҷойи дуюм «Дипломи дараҷаи 2» ва ҷойи сеюм «Дипломи дараҷаи 3» сарфароз гардонда мешавад.

БА ТАВАҶҶУҲИ ДОВТАЛАБОН!

Ба иттилои шумо мерасонем, ки аз 8-уми феввали соли 2019 курсҳои омӯзишӣ ва тайёри барои дохилшавӣ ба Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода фаъолияти худро оғоз намуд.

Курсҳои омӯзишӣ ва тайёри пулақӣ буда, аз рӯи самтҳои зерин амалӣ карда мешаванд:

Санъати актёрӣ. Актёри жанри гуфтугӯӣ, ровӣ. Дар барнома: Тайёри ба имтиҳони эҷодӣ, фарҳанги сухан, машқҳои актёрӣ, мавзуният, рақс, таҳияи этюдҳо ва ғайра.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Режиссураи намоишҳои театронидашуда ва идҳо. Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, машқҳо доир ба маҳорати режиссёрӣ, басаҳнагузори этюдҳо, навиштани сценария, мавзуният, рақс, маълумот доир ба таърихи иду маросимҳо ва ғайра.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Режиссураи (филми бадеӣ). Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, навиштани сценарияи адабии этюд ва басаҳнагузори этюдҳо, таҳлили филм.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Сарояндагӣ (халқӣ). Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, интихоби суруд, тарзи сароядан, навоҳтан, инкишоф додани шунавоии мусиқӣ, дарки зарбҳои мусиқӣ, инкишоф додани хотира ва ҳофизаи мусиқӣ.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Эҷодиёти халқ. Мусиқии созӣ. Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, омӯзишу навоҳтан дар созоҳои халқӣ, иҷрои оҳанги халқӣ бо ҳамовозии дарки садоҳои яқовоза ва бисёровоза, хотираи мусиқӣ ва ғайра.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Санъати рақс. Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, омӯзиш ва намоиши композитсияи рақси озод, инкишофи шунавоӣ ва хотираи мусиқӣ, омода намудани этюд ва ғайра.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Санъати мусиқӣ. Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, интихоби суруд, тарзи сароядан, навоҳтан, инкишоф додани шунавоии мусиқӣ, дарки зарбҳои мусиқӣ, инкишоф додани хотира ва ҳофизаи мусиқӣ.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Таҳсилоти томақтабӣ. Санъати мусиқӣ ва хореография. Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, интихоби суруд, тарзи сароядан, навоҳтан, инкишоф додани шунавоии мусиқӣ, дарки зарбҳои мусиқӣ, инкишоф додани хотира ва ҳофизаи мусиқӣ: омӯзиш ва намоиши композитсияи рақси озод, омода намудани этюд ва ғайра.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Режиссураи (телевизион). Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, иҷрои этюд (бадеҳатан). Имкониятҳои зоҳирӣ-қасбии довтолаб (қаду қомат ва чеҳраю абру). Қироати шеър, порчаи насрӣ, масал ва зарбулмасал ва ғайра. Иттилоот доштан оид ба санъати актёрӣ, режиссёрӣ, кино, рассомӣ ва ғайра. Омода намудани нақша-сценария (ид, маросим, концерт, кино ва ғайра).

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Кинотелеоператорӣ. Дар барнома: Тайёри ба имтиҳонҳои эҷодӣ, омӯзиш ва истифодаи дастгоҳи аксбардорӣ, камераҳои ғайрикасбӣ, компютерҳо. Шиносой бо жанри фотопортрет, пейзаж ва натюрморт. Омӯзиши таърихи санъати наворбардорӣ, суратгирӣ, танзимгарӣ ва фаъолияти эҷодии наворбардорони шинохтаи телевизион ва синамои ватанию хориҷӣ ва ғайра.

Муҳлати таҳсил 12 ҳафта, маблағи таҳсил 500 сомонӣ.

Довталабон ба курсҳои омӯзишӣ ва тайёрии назди ФТИ ва бозомӯзии ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода ба курсҳои омӯзишӣ ва тайёри дар комиссияи қабули ДДФСТ ба номи Мирзо Турсунзода, ш.Душанбе, кӯчаи Борбад 73а, телефонҳо: 231-18-27, 231-13-41, 555-55-35-74, Коллеҷи ҳунарҳои мардумии ш. Истаравшан, кӯчаи Ленин 37, телефонҳо: 2-11-70, 928-57-66-70, Театри давлатии мусиқӣ-мазҳакавии ба номи А. Муҳаммадҷонов, ш.Бохтар, кӯчаи Ваҳдат 200, телефонҳо: 2-50-60, 2-21-16, Театри вилоятии мазҳакаи мусиқии ба номи С. Вализода, ш. Кӯлоб, кӯчаи С. Сафаров 10, телефон: 919-06-82-66 номнавис карда мешаванд.

<p>ФАРҲАНГ ВА САНЪАТИ ТОҶИКИСТОН</p> <p>Олами хунар</p> <p>МУАССИС:</p> <p>Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода</p> <p>Почтаи электронӣ: tajartins@yandex.com Сайти донишқада: www.ddst.tj</p>	<p>САРМУҲАРРИР: Додочон РҶЗИЕВ</p> <p>Муовини сармуҳаррир: Рустам ВОҲИДӢ</p> <p>Муҳаррирон: Чорёр ИБРОҲИМОВ, Абдувоҳид ҒОИБӢ, Сайёра ҒАҒУРОВА</p> <p>Котиби масъул: Бобоҷон РАҲИМОВ</p>	<p>МУШОВИР: Хайриддин ИДИЕВ - доктори илмҳои фалсафа, профессор</p> <p>Дар нашрияи «Олами хунар» ба хотири гуногунандешагӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки идораи нашрия метавонад бо муаллифони ҳамаҷониба набошад ва масъулияти онро ба дӯш нагирад. Матолиби нашрияро дигар воситаҳои ахбори омма бо нишондоди манбаъ метавонанд истифода баранд.</p> <p>Нишонӣ: шаҳри Душанбе, хиёбони Борбад 74 А, бинои донишқада</p> <p>Нашрия дар матбааи "Истеъдод" чоп шудааст. Адади нашр 800 нусха. Супориши 07/19. Тел. 221-95-43</p>	<p>Хуруфчин: Сайёра НАЗАРОВА Тарроҳ: Ҳаётулло ХОЛОВ</p>	<p>Нашрия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти № 156 аз 30. 04 2001 сол ба қайд гирифта шудааст.</p>
---	---	---	---	---